

SNIMIO: IVO KIRIN

SNIMIO:
IVO
KIRIN

DAMIR FOFIĆ
DARKO LESINGER

SESVETE, 2019.

NAKLADNIK:
Muzej Prigorja

ZA NAKLADNIKA:
Morena Želja Želle

AUTORI TEKSTOVA:
Damir Fofić
Darko Lesinger

LIKOVNO OBLIKOVANJE KNJIŽNOG BLOKA
I PRIPREMA ZA TISAK:
Lana Krpina

LIKOVNO OBLIKOVANJE OMOTA:
Tomislav Mrčić

LEKTURA:
Vlatka Štrk

TISAK:
Graforad

NAKLADA:
300 komada

KATALOG JE OSTVAREN
UZ FINANCIJSKU POTPORU
GRADA ZAGREBA

CIP ZAPIS JE DOSTUPAN U RAČUNALNOME
KATALOGU NACIONALNE I SVEUČILIŠNE
KNJIŽNICE U ZAGREBU POD BROJEM **001044426**.

ISBN 978-953-7820-24-4

IVO KIRIN, SESVETSKI FOTOGRAF

Više od pola stoljeća protekla vremena bilo je dovoljno da izbriše svaki trag djelovanja i postojanja prvog sesvetskog fotografa Ive Kirina. Početkom 21. stoljeća neumorni zaljubljenik u starine Sesvećanin Branko Turajlić pronašao je brojne Kirinove fotografske negative pohranjene u potkrovlju obiteljske kuće koje je zaštitio i spremio na sigurno. Kasnije ih je privremeno ustupio Muzeju Prigorja s ciljem da se izrade fotografije u digitalnom obliku, prezentiraju javnosti i sačuvaju za buduće generacije. Istovremeno s digitalizacijom negativa započelo je i preliminarno istraživanje o životnom putu i djelovanju tog nepravedno zapostavljenog sesvetskog fotografa.

Ivo Kirin rodio se 13. studenog 1911. u Sesvetama u radničkoj obitelji oca Stjepana i majke Ljubice rođene Kušeković. Otac mu se doselio iz Trnja u potrazi za poslom, koji je našao u lokalnoj mesnici. Nedugo nakon rođenja sina Ive, vjerojatno pritisnut obiteljskim siromaštvom uslijed gospodarske krize, otac Stjepan odlazi u Ameriku iz koje se vraća po završetku Prvog svjetskog rata. Financijski situiran gradi 1924. godine jednokatnicu na početku Varaždinske ulice u kojoj je otvorio obiteljsku gostionicu *S. Kirin*, koja postaje jedno od poznatijih okupljališta sesvetskih građana u međuratnom razdoblju.

Ivo je djetinjstvo proveo u Sesvetama gdje je izgrađivao svoj pogled na svijet. U Sesvetama su se rodile i njegove tri sestre, Dragica (1925.), Milica (1927.) i Anđela (1929.) s kojima je bio blisko povezan cijeli život. Nakon završenog pučkog obrazovanja upisuje gimnaziju u Zagrebu kamo je svakodnevno putovao vlakom. Pun mladenačkog entuzijazma znatiželjno otkriva i istražuje dinamičan društveni i kulturni život Zagreba, velegrada koji je na svim razinama pratio europske i svjetske trendove. Jedan posve slučajan događaj iz 1926. godine, sudjelovanje u nagradnoj igri na kojoj je osvojio fotoaparat s opremom, sudbonosno je odredio njegov životni put.

Kirinovi prvi fotografski pokušaji bili su neuspješni, jer nije posjedovao potrebna znanja i vještine. Unatoč tomu iz urođene znatiželje i upornosti proizašle su prve fotografije nastale metodom pokušaja i pogrešaka. U to vrijeme ključnu i neizmjernu ulogu u fotografskom razvoju fotoamatera Kirina odigrao je Ljudevit Griesbach (1890-1946), poznati zagrebački fotograf koji je 1927. godine otvorio trgovinu fotografskog pribora i materijala *Foto-Material od t.t. Griesbach i Knaus* u Jurišićevoj ulici, u koju je često navraćao mladi Kirin kako bi kupio potreban materijal za fotografiranje. Primijetivši da se radi o pasioniranom fotoamateru Griesbach mu nesebično pomaže savjetima, a po završetku gimnazije zapošljava ga kao fotografskog pomoćnika u svojoj trgovini u sklopu koje se nalazio i fotografski laboratorij. Od tog trenutka Kirin počinje učiti profesionalne tajne fotografskog zanata posve se posvećujući fotografiji i živeći za nju. Neraskidivo prijateljstvo rezultiralo je Griesbachovim kumstvom na Kirinovom vjenčanju 1930. godine.

Iz početnog razdoblja bavljenja fotografijom, kada još nije radio kao fotografski pomoćnik, sačuvano je nekoliko Kirinovih negativa na staklu. Na njima su zabilježene javne vježbe Hrvatskog sokola, prvog sesvetskog sportskog društva osnovanog 1924. godine čiji je i on bio član. Osim vježbi u središtu Sesveta, sačuvani su i snimci oglednih vježbi po okolnim prigorskim naseljima.

Znatan broj sačuvanih negativa, nastalih krajem dvadesetih i početkom tridesetih godina 20. stoljeća, prikazuju prizore iz svakodnevnog Kirinovog obiteljskog života te pojedinačne portrete članova obitelji, ponajprije sestara i oca. Te intimne fotografije Ivo je snimao u obiteljskom dvorištu, između novosagrađene i stare, drvene kuće, čiji je bogato ukrašen i izrezbaren portik često koristio kao pozadinu tijekom cijelog svog fotografskog djelovanja.

Neumoran i agilan, početkom tridesetih godina 20. stoljeća počinje surađivati u ilustriranim časopisima za mladež *Mladost* i *Krijes* u kojima objavljuje neke od svojih fotografija. Za iste časopise piše i popularno-stručne članke. Na temelju objavljenih fotografija saznajemo da snima i za razglednice u nakladi tvrtke *Griesbach i Knaus*. Značajno mjesto među objavljenim fotografijama zauzimaju i snimke poznatih

zagrebačkih spomenika. Pod utjecajem svog mentora Ljudevita Griesbacha, Kirin postaje vrstan fotograf.

Tridesete godine 20. stoljeća predstavljaju najaktivnije razdoblje u Kirinovom fotografskom djelovanju. Iako zaposlen u Zagrebu, svaki trenutak slobodnog vremena koristi kako bi uhvatio duh autentičnog života Seseveta nastojeći svakodnevne prizore sačuvati od zaborava. Rezultat toga su snimci središta Seseveta i okolice te javnog života. Kirin obilazeći Sesevete bilježi prostor i vrijeme, ljude koje je zatekao na ulicama. Između ostalog, snima i obiteljska druženja, portrete, crkvene procesije, pučke zabave i društvene svečanosti.

Jedan od zanimljivijih segmenata Kirinovog opusa svakako su snimci važnih događaja iz društvenog života sesevetske općine tridesetih godina. Izuzetnu povijesno-dokumentarističku vrijednost imaju snimci nastali 1931. godine prilikom posjeta kralja Aleksandra I. Karađorđevića. Serija od dvadesetak fotografija snimljena reportažnom preciznošću prikazuje različite motive, od dolaska kralja na sesevetski trg gdje je bio organiziran službeni doček, pa do scena neformalnog razgovora kralja s okupljenim mnoštvom i njegova odlaska.

Kao kroničar svojeg naselja, objektivom je zabilježio i važne događaje iz povijesti sesevetskog vatrogasnog društva. Najstarija fotografija koja prikazuje sesevetske vatrogasce, osnivače DVD-a Sesevete, nastala je 1930. godine kada je društvo osnovano. Kao aktivni član sesevetske vatrogasne zajednice dokumentirao je i vatrogasne vježbe ispred kuće Weinberger, zatim postavljanje kamena temeljca za novi vatrogasni dom 1933. godine. Zanimljivo je istaknuti kako se skoro na svim društvenim svečanostima tijekom tridesetih godina koje je fotografski dokumentirao pojavljuju kanonici Zagrebačkog kaptola, crkvene institucije koja je u srednjem vijeku osnovala naselje Sesevete te izravno utjecala na njihov razvoj. Sačuvani snimci crkvenih dostojanstvenika predstavljaju iznimno vrijedan segment sesevetske povijesti, jer svjedoče o vjekovnoj povezanosti Seseveta i Kaptola koji je sve do 1940. imao patronat nad crkvom Svih Svetih. Novi vatrogasni dom, izgrađen 1935. godine na lokaciji današnje *općinske* zgrade, blagoslovio je tadašnji nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac. Premda nisu

sačuvani negativi na kojima je Kirin zabilježio njegov boravak u Sesvetama, posredno saznajemo da je taj dan održana veličanstvena ceremonija kojoj je prisustvovalo oko deset tisuća ljudi.

Iz fotografskog opusa Ive Kirina posebno vrijedi izdvojiti fotografije vezane za *Žensku građansku školu sestara milosrdnica* u Zagrebu nastale u drugoj polovici tridesetih godina. Zahvaljujući svojim sestrama koje su pohađale istu školu, Kirin je snimio desetak izvrsnih fotografija, prvenstveno pojedinačnih i grupnih školskih portreta učenica i nastavnčkog osoblja.

Kao već iskusan fotograf, pred početak Drugog svjetskog rata, Kirin počinje razmišljati o otvaranju vlastitog fotografskog ateljea u Sesvetama s ciljem da razvije fotografsku djelatnost i izbori poziciju koju je u Zagrebu već bio ostvario njegov mentor, kum i prijatelj te dugogodišnji poslodavac Ljudevit Griesbach. Svoja nastojanja postigao je osnovavši početkom četrdesetih godina tvrtku *Fotiks* (Fotograf Ivo Kirin Sesvete). Nažalost, iz vremena samostalnog djelovanja, koje se preklapa s razdobljem Drugog svjetskog rata, nije sačuvano mnogo fotografija. Nadasve treba istaknuti dvije fotografije s motivom središta Sesveta koje je Kirin izdao kao razglednice u vlastitoj nakladi što dokazuje i otisnuti logotip njegove tvrtke *Fotiks* na njima. S velikom vjerojatnošću može se pretpostaviti kako su razglednice izdane oko 1943. godine, a mogle su se kupiti u ondašnjim sesvetskim trgovinama. Prizori s tih dviju razglednica kasnije su nebrojeno puta interpretirani.

Po završetku rata, u kojem je izgubio najstariju sestru Dragicu, Kirin i dalje nastavlja snimati po Sesvetama, no puno manjim intenzitetom. Kratko je vršio dužnost tajnika sesvetske općine. Prezauzet novom funkcijom vjerojatno ne pronalazi dovoljno vremena za fotografiju. Iz tog poslijeratnog razdoblja sačuvano je samo nekoliko obiteljskih i privatnih fotografija svakodnevice. Jedan tragičan događaj, smrt fotografskog mentora Griesbacha, kojeg su nove komunističke vlasti uhapsile i otpremile u logor Krndija pokraj Đakova, gdje je preminuo 1946. godine, zlokobno će utjecati na Kirinov život. Počevši sve više sumnjati u novu vlast te kritički preispitivati nametnute odluke, njegov dinamični pogled na svijet koji je pokušao realizirati

kroz originalne ideje nikako se nije svidio lokalnim partijskim mediokritetima. Neprihvaćen u svojoj sredini povlači se iz javnog djelovanja, a u smiraj života, stoički prihvativši odbačenost, zapošljava se kao fizički radnik u tvornici *Sljeme*. Umire u dobi od nepunih 45 godina, 29. lipnja 1956. godine, ne dočekavši priznanje za svoj rad.

Nepravедno zapostavljeni sesvetski fotograf Ivo Kirin razvio je impozantnu fotografsku djelatnost. Kao vrlo popularna i istaknuta javna osoba međuratnih Sesveta fotografskom kamerom zabilježio je različite segmente i događaje društvenog života od kraja dvadesetih do sredine četrdesetih godina 20. stoljeća. Sačuvani fotografski opus, pogotovo dio u kojem se prepoznaje privrženost Sesvetama, predstavlja vrijedan i autentičan povijesni dokument. Svojim samoprijegornim fotografskim radom odavno je zaslužio da bude uvršten u panteon sesvetskih zaslužnika.

Damir Fofić

SNIMIO: FOTIKS

Na razglednici iz daleke 1944. godine nalazi se fotografija crkve Svih Svetih, a ispod nje natpis *Sesvete kraj Zagreba, Fotiks*. Bila su takva vremena i Sesvete su tada bile mala prigradska općina s glavnom cestom, prašnjavom ljeti i blatnom u jesen, kao što se vidi na drugim ondašnjim fotografijama kojih ne bi ni bilo da nije bilo Fotiksa. Iza i danas moderna akronima krije se profesija, ime i mjesto u kojem je živio i djelovao prvi sesvetski FOT(ograf) I(vo) K(irin) S(esvete). Mnogo prije nastanka danas popularna pojma, Kirin je, ispred svojeg vremena, *brendirao* vlastito ime. Fotografije vrijede onoliko koliko vrijedi priča zbog koje su snimljene, a Ivo je to naprosto osjećao. Njegove slike su istodobno kronika vremena i vrlo osoban album ljudi i mjesta koje je volio. Fotografirao je najčešće svoju obitelj, nerijetko u društvu prijatelja i poznanika, a emocije su u pozadini svake od fotografija. Bez obzira je li riječ o izvrsnom portretu njegove sestre, uhvaćene u dvorištu kako briše *rajnglu* ili druge sestre na jednoj od rijetkih njegovih studijskih fotografija, Kirin uspijeva prikazati kako njihove trenutne emocije tako i osobnost. Najstarija sestra, još djevojčica u doba nastanka fotografije početkom tridesetih, na nogama ima malo prevelike, do sjaja ulaštene cipele, možda posuđene za tu priliku, jer iako je kadar spontan, a poza jedva namještena pred ulazom u obiteljsku kuću, fotografiranje je u ta vremena bilo ozbiljna stvar. Kako i ne bi kad su, prije pojave filma, fotografi za *pisanje svjetlom* koristili skupe staklene pločice i nije bilo mogućnosti ponavljanja ili ispravljanja pogrešaka.

Pogotovo je to vidljivo na snimkama svadbi, drugom omiljenom Kirinovom motivu. Iako su na slici iz 1930. mladenci, kumovi i prijatelji ležerno postavljeni u dvorištu ispred zida kuće, pažljiviji će promatrač uočiti mali prostirač na podu. Da se zaštite cipele, ali i da slika dobije na važnosti, jer *jednom se ženi*. Još bolji je primjer najbolja slika svadbenog slavlja i jedna od najboljih što ju je Ivo ikad snimio, ona iz iste godine s *muzikašima*. Svako od lica na njoj priča je za sebe: od preozbiljnih mladenaca koji su

fotografiranje shvatili kao važan zadatak, preko glazbenika koji kao da jedva čekaju trenutak kad će se prihvatiti posla, do dva iznenađenja. Prvo je žena na prozoru u desnom gornjem kutu, za koju nikad nećemo saznati zašto nije s ostalim svatovima u dvorištu i kum, u kojem prepoznamo našeg Ivu. Zašto je onda fotografija ipak pripisana njemu, iako je očigledno nije sam snimio? Jednostavno zato što, jer bilo je takvo vrijeme, fotoaparati nisu imali samookidače ili ako hoćete self-timere, pa je fotograf, i inače sklon selfiejima mnogo prije njihova nastanka, zamolio nekoga da pritisne okidač nakon što je namjestio scenu i sebe u njoj.

Kirin, spomenuo sam već, nije mnogo radio u interijerima, pa je mnogo grupnih i pojedinačnih portreta snimio ispred stare, slikovite drvene obiteljske kuće, koja mu je na neki način zamijenila platno iz ateljea.

Često se nije zamarao pravilima. Njegove su kompozicije, pogotovo kad snima portrete i grupe, centralne. Dijelom zato što se u sredini uvijek nalazi najvažnija osoba u kadru, kao primjerice ravnatelj, na onoj učenika Pučke škole Sesvete iz 1939. godine, svećenik ili voditeljica orkestra, a djelomice zato što je više pažnje poklanjao svojim modelima nego njihovom položaju unutar tražila fotoaparata.

Sretni je izuzetak prekrasna fotografija harmonikašica, najbolja slika koju je Kirin uopće snimio. Sve djevojke na njoj tako su brižljivo raspoređene, a sve harmonike tako pažljivo postavljene i raširene da je kompozicija savršeno precizna, skoro pedantna, a izgleda nenamješteno i spontano, što je čini atraktivnom i osamdesetak godina od nastanka. Drugi je primjer odlične kompozicije slika kuglača ispred kuglane. Ovdje nema glavne osobe, pa je akterima prepušteno da zamahuju kuglom, mirno stoje ili sjede, što pridonosi opuštenosti i pomalo šaljivoj atmosferi.

Lokalnog je mesara Kirin, ponovno se ne pridržavajući strogih pravila, snimio u protusvjetlu. Krupni čovjek s umrljanom pregačom zbog toga je zamalo silueta, bez jasnih detalja, ali je u držanju tijela i zbog ruku duboko zabijenih u džepove Kirin uvijekvećio samopouzdana čovjeka koji se ne zamara time kako će na fotografiji *ispasti*.

U snimkama pak najvažnijih događaja, poput dočeka kralja Aleksandra I. Karađorđevića, kroničar Kirin se predstavlja kao rasan *life* fotograf. Dakako, u snimanju takvih fotografija mora se djelovati brzo i nema vremena za namještanje, pa one nisu savršene, ali predstavljaju važan i dragocjen dokument vremena i vjerno dočaravaju atmosfere slavlja i veselja, kad se slavilo i veselilo ili dostojanstvenosti kad je događaj to zahtijevao. Jedan od primjera je gotovo opipljivo iščekivanje kraljeva dolaska na fotografiji u kutu koje je Kirin, profesionalno pristojno, uhvatio kolegu fotoreportera iz neke gradske redakcije.

Poseban segment Kirinova rada zauzimaju fotografije Zagreba, grada kraj Sesveta, u kojem se školovao i radio. Među njima su najistaknutije sjajna, jedina sačuvana, noćna snimka Glavnog kolodvora i krasna verzija jednog od najpoznatijih zagrebačkih motiva, katedrale snimljene sa Šetališta Josipa Jurja Strossmayera. Motiva koji se kasnije pojavljivao na bezbrojnim razglednicama glavnoga grada. Zanimljiva je i po tome što je na njoj, čini mi se prvi put, koristio žuti filter, omiljeno pomagalo fotografa kad na crno-bijelim slikama žele istaknuti oblake.

Unatoč raznovrsnosti i raznolikosti motiva, pa i fotografskih žanrova, od izvrsnih interijera sesvetske crkve ili dvorane u kojoj je snimio pjevački zbor i mandolinski kvintet učenica *Ženske građanske škole sestara milosrdnica*, preko scene izvlačenja automobila iz jarka, koja bi i danas našla mjesto u Crnoj kronici gradskih novina, do naprosto dirljivo iskrena portreta dječaka iz susjedstva u sirotinjskom dvorištu, sve fotografije imaju vrijednost kojoj svaki ambiciozniji fotograf teži: prepoznatljiv otisak autora. Fotiks kvalitetu.

Darko Lesinger

Sestra Dragica Kirin, oko 1930. | 14

15 | Sestra Dragica Kirin, oko 1935.

Sestre Anđela i Milica Kirin, oko 1938. | 16

17 | Sestra Milica udana Šemper, druga polovica 1940-ih

Supruga Marica i sestre Dragica, Milica i Anđela Kirin, 1935. | 18

19 | Otac Stjepan Kirin, oko 1930.

Djed Franjo Kušeković, 1930-ih | 20

Djevojčica s kolicima, sredina 1930-ih | 22

25 | Marijan Munda, jedan od najstarijih živećih Sesvećana, oko 1935.

Nećakinje Dubravka i Bosiljka Šemper te Biserka Ropac, oko 1950. | 26

27 | Djevojčica na očevu ramenu, 1930-ih

Dragutin Jazbec ispred svoje mesnice u Ninskoj ulici, 1930-ih | 28

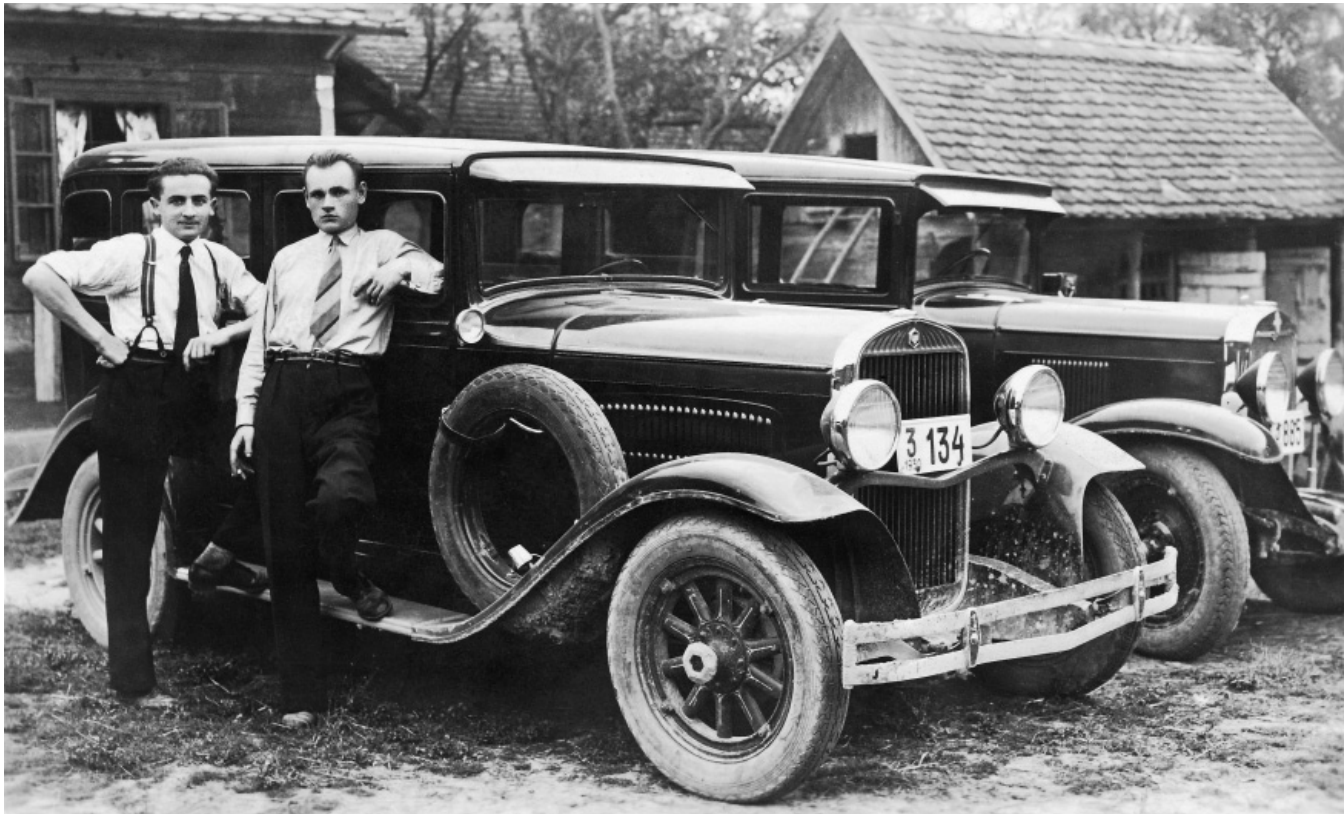

29 | Gospodin Crnčević, 1930-ih

Supruga Marica, sestra Dragica Kirin i Eva Budek, oko 1935. | 30

Ivini prijatelji na dan njegova vjenčanja, 7. rujna 1930. | 32

33 | Sestra Milica, supruga Marica i sestra Anđela Kirin, 1939.

Velikodostojnici s narodom čekaju kralja Aleksandra I. Karađorđevića, 1. lipnja 1931. | 36

39 | Kralj Aleksandar I. Karađorđević sa Sesvećanima, 1. lipnja 1931.

Sesvećani ispred sjedišta sesvetske Općine, sredina 1930-ih | 40

45 | Glavni oltar crkve Svih Svetih, 1938.

49 | Mobilna obitelj, sredina 1930-ih

Učenice Ženske građanske škole sestara milosrdnica, 1940. | 52

53 | Nastavničko osebje Ženske građanske škole sestara milosrdnica, 1940.

Sestra Milica sa šogorom Josipom Bencom i prijateljima, druga polovica 1940-ih | 56

Uzvanici na svadbi Ivine sestre Dragice, 6. srpnja 1941. | 62

65 | Mladenci Dragica i Josip Benc, 6. srpnja 1941.

67 | Vježbači Hrvatskog sokola Sesvete, prije 1930.

69 | Generalna proba za Sokolski slet u Zagrebu, 1934.

Pjevački zbor i mandolinski kvintet učenica Ženske građanske škole sestara milosrdnica, 1938. | 72

75 | Središte Sesveta, 1944.

Fotografije na stranicama
13 (MPS-6512), 17 (MPS-4561),
38 (MPS-5644), 68 (MPS-5627),
69 (MPS-5635) i 74 (MPS-4593)
pripadaju zbirkama Muzeja Prigorja.

Fotografija na stranici 73 pripada
Zbirci fotografija tvrtke Griesbach i
Knaus (Hrvatski državni arhiv).

Sve ostale fotografije pripadaju
privatnim zbirkama obitelji Perković,
Ropac, Šemper i Turajlić.

POČETAK MOGA FOTOGRAFIRANJA

Prvi povod za fotografiju dao mi je "Rekordograf" to jest mali negativ filmovi, koje je izdao t. t. Foto-Rekord u Zagrebu. Imao sam cijelu zbirku filmova, na kojima sam izradio više sličica, kao na primjer Preradović, Šenoa, Obradović, Zrinjski te razne slike iz naše domovine i raznovrsne životinje. U to vrijeme t. t. Foto-Rekord davao je na "Rekordograf" nagrade. Svaki paketić filmova papira i fiksira sadržavao je po jedno slovo, te tko bi tim slovima sastavio adresu "Foto-Rekord, Zagreb", dobio bi nagradu. Nagrada bijaše: aparat za slikanje (najjednostavniji što može biti obična kutija i napred povećalo), ploče, zdjelice za razvijanje, fiksir, razvijač, papir za danje svjetlo, rama za kopiranje, crvena rubin svjetiljka i knjiga s uputama na hrvatskom jeziku. Prvi dobitnik takve nagrade bio sam ja, te sam se osobito hvalio svojom "fotografskom škatulom".

Budući da sam išao u Zagreb u gimnaziju svaki dan vlakom iz Sesveta pokazivao sam suputnicima u vlaku što sam sve to ja dobio, pa sam u zanosu svome otvorio i sam paket s pločama, a nisam znao, da to ne smijem. Kad sam došao kući u Sesvete, sjetim se jednog gospodina, koji je imao aparat i koji je po pričanju drugih znao snimati. Njega sam zamolio za uputu. On mi je odgovorio: "Moj je aparat bio druge konstrukcije, te ti ja ne mogu ništa pokazati. Pročitaj uputu, koju si dobio."

Počitam ja cijelu knjigu i opet ne znam ništa. Trošim novac za ploče i pribor, ali uvijek bez uspjeha. Baš nekako u to doba otvori t. t. Griesbach i Knaus u Jurišićevoj ulici u Zagrebu foto-trgovinu, i ja dođem kupiti ploče, te ujedno zamolim za uputu u fotografiranje. Tu mi ponudiše knjižicu od "Agfe" na hrvatskom jeziku i kazaše, da su u njoj sve upute. Ali to je bilo potpuno ista stvar kao što sam je i kod Foto-Rekorda bio dobio. Knjižica stajala je šest dinara, a ja sam imao samo tri.

"Donijet ćete drugi put", rekoše mi. Drugi dan donesem dug od tri dinara i kažem, da ploče ne valjaju. Zapitaše me kako sam radio.

“Umetnuo sam ploču u kasetu u sobi, gdje se opažalo malo svjetla, odem na dvorište te naslonim aparat na kakvo drvo i počnem slikati. Onda opet odem u sobu te metnem ploču u razvijač i ostavim je u njemu, dok nije pocrnila. Onda je metnem u fiksir i počnem promatrati, ali na ploči sve crno”.

“Nisu krive ploče, nego ste krivi vi, jer niste radili po uputi, kako u knjizi piše!”

Kad sam došao kući, bacio sam aparat u ormar i odlučio sam, da više ne smije biti ni govora o mojem snimanju.

Za kratko vrijeme kupi jedan moj prijatelj aparat po 500 dinara i počeo je upravo lijepo da snima. Ja sam se ponešto i ljutio i sam sebi govorio: “Ivek, Ivek, em nisi ti kakuv bedak da nebi znal fotografirati, same kad bi imel dober operat”. Dođem zato jednog dana u Zagreb, da potražim aparat i pribor, ali nije bilo onakvog aparata, kakav sam ja htio. Kupio sam zato jedan aparat uz cijenu od 330 dinara, a ujedno i pribor, tako da je cijela svota bila oko 480 dinara. Slikam ja po selu, potrošim par tuceta ploča, od njih je tek po gdjevoja mogla da nešto znači. Imao sam jednu veliku pogrešku, što nisam nikada blendao (t.j. suzio otvor na zaporu), te nisam mogao dobiti oštrinu na mutno staklo (Mattscheibe).

Nikoga nisam htio pitati, jer me je bilo već stid, nego sam gledao druge ljude, kako rade i sam se mučio i namučio, dok nije sve pošlo u redu.

Tako je prošla godina i po dan. Nabavim zatim novi aparat, stativ, kožnatu torbu i žuto staklo (Gelbfilter). Snimanje je pošlo dobrim smjerim i s uspjehom sam uvijek bio zadovoljan. Ploče, koje upotrebljavam, izvrsne su kakvoće, te ih svakome amateru mogu preporučiti, a to su: 1. Dr. Schleissner Inalo Viridin (17 sch), Tempo braun (23 sch). 2. Gevaert super cromosa, Agfa i Satrap. — Papire upotrebljavam za danje svjetlo “Seltona” i “Celofix«, a za noć (gaslicht) “Kilophot” i “Byk”.

Foto-amater kod prvih svojih neuspjeha, ne smije da klone, kao što ni ja nisam klonuo, jer naša narodna poslovice veli: “Svaki početak je težak!”

IMPRESSUM IZLOŽBE

MUZEJ PRIGORJA

TRG D. DOMJANIĆA 5, SESVETE
LISTOPAD 2019. – TRAVANJ 2020.

AUTORI IZOŽBE:

Damir Fofić
Darko Lesinger
Branko Turajlić

GRAFIČKI PRIJELOM:

Lana Krpina

SURADNICI:

Snježana Turajlić
Biserka Ropac
Tomislav Mrčić

TEHNIČKI POSTAV:

Josip Kovačević

TISAK:

Pozor d.o.o.

POSUDITELJI:

Branko i Snježana Turajlić
Darko Lesinger
Muzej za umjetnost i obrt
Tehnički muzej Nikola Tesla

IZLOŽBA JE OSTVARENA
UZ FINACIJSKU POTPORU
GRADA ZAGREBA

SNIMIO: IVO KIRIN

“

Nepраведно zapostavljeni sesvetski fotograf Ivo Kirin razvio je imponantnu fotografsku djelatnost. Kao vrlo popularna i istaknuta javna osoba međuratnih Sesveta fotografskom kamerom zabilježio je različite segmente i događaje društvenog života od kraja dvadesetih do sredine četrdesetih godina 20. stoljeća. Sačuvani fotografski opus, pogotovo dio u kojem se prepoznaje privrženost Sesvetama, predstavlja vrijedan i autentičan povijesni dokument. Svojim samoprijegornim fotografskim radom odavno je zaslužio da bude uvršten u panteon sesvetskih zaslužnika.

Damir Fofić

”

“

Fotografije vrijede onoliko koliko vrijedi priča zbog koje su snimljene, a Ivo je to naprosto osjećao. Njegove slike su istodobno kronika vremena i vrlo osoban album ljudi i mjesta koje je volio. Fotografirao je najčešće svoju obitelj, nerijetko u društvu prijatelja i poznanika, a emocije su u pozadini svake od fotografija. Bez obzira je li riječ o izvrsnom portretu njegove sestre, uhvaćene u dvorištu kako briše *rajnglu* ili druge sestre na jednoj od rijetkih njegovih studijskih fotografija, Kirin uspijeva prikazati kako njihove trenutne emocije tako i osobnost.

Darko Lesinger

”

